משרד החינוך
מינהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע

תבחינים לתקצוב תוכנית מעטפת חינוכית רגשית (מח"ר) תוספתית במסגרת החינוך הטכנולוגי העל-תיכוני (ביתות י"ג-י"ד) שנה"ל תש"פ ואילך

תקנה תקציבית: 33-06-46 46-01-25

מטרת התקצוב והפעילות המתוקצבת

מינהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע בשיתוף משרד הרווחה (תכנית יתד)[1] ואגף חינוך ילדים ונוער בסיכון מבקשים לתקצב תכנית מעטפת מעשירה ומעצימה לתלמידי כיתות י"ג-י"ד במוסדות לחינוך טכנולוגי שלומדים בהם תלמידים (בנים ובנות) העונים על הקריטריונים של צעירים במצבי סיכון. זאת, על מנת לפתח ולחזק במהלך הלימודים מיומנויות אישיות ובין אישיות אשר יסייעו להשתלבותם המיטבית בשירות צבאי או שירות אזרחי או לימודי המשך. כל אלה תוך חשיפה לתעשייה, למשק ולשוק העבודה בישראל.

מטרות התכנית

1. מתן מעטפת תומכת ומעצימה הכוללת טיפול ומענה רגשי, פיתוח אישי, עבודה על מיומנויות אישיות ובינאישיות באמצעות ליווי פרטני וקבוצתי על-ידי עובד/ת סוציאלי/ת.
2. למידה וחיזוק של כישורים חיוניים להשתלבות במסגרות בכלל ובשרות בפרט, חברתיות, התנסותיות ורגשיות.
3. חיזוק תחושת השייכות לחברה, והשתתפות אזרחית פעילה בקהילה.
4. הכנה לשוק התעסוקה , לצבא ולשירות לְאומי, בשיתוף גורמים רלבנטיים, שילוב תהליכי הכשרה לשירות משמעותי ו/או לאופק תעסוקתי משמעותי, תוך התאמה לכישורי הבוגרים וצרכי המשק ושוק העבודה הישראלי.
5. הגדלת מספר הלומדים במוסד, צמצום הנשירה והגדלת שיעור הזכאות לדיפלומה.

אוכלוסיית היעד

תלמידי מוסדות החינוך הטכנולוגי העל-תיכוני שבפיקוח משרד החינוך, הלומדים במגמות הטכנולוגיות בכיתות י"ג-י"ד ומוגדרים כצעירים במצבי סיכון שהם צעירים בני 18-21, הסובלים ממחסור או מצוקה מתמשכים באחד או יותר מתחומי החיים הבאים: השכלה; תעסוקה ומיומנויות; רווחה ובריאות רגשית; קיום פיזי; בריאות ומוגנות; השתייכות חברתית ומשפחתית. כל זאת, בהתאם למאפיינים המופיעים בנספח המצ"ב.

הגופים המתוקצבים

בעלויות שהן רשויות מקומיות או עמותות או חברות לתועלת הציבור מלכ"ריות.

מהות התכנית המתוקצבת

התכנית התוספתית השנתית תכלול תכנים רגשיים ותכנים בעלי אופי חברתי העצמתי, בין היתר יכללו: מפגשי טיפול פרטניים וקבוצתיים, הרצאות, סדנאות, סמינרים וסיורים או פעילות אחרת, כולם בעלי תכנים, אשר **אינם כלולים** בתכנית הלימודים המאושרת לשם הסמכה, ואשר עונים על **מטרות התכנית** הכתובות במסמך זה, לרבות חשיפה והיכרות עם המשק, התעשייה ושוק העבודה בישראל.

תנאי סף

על המוסד עבורו מבוקשת ההקצבה לעמוד בכל אלה:

1. המוסד הנו מוסד בבעלות רשות מקומית או בעלות שהיא מלכ"ר, המצוי בפיקוח משרד החינוך ואשר יש ברשותו רישיון בתוקף לשכבת כיתות על תיכוניות (י"ג או י"ד).
2. המוסד מפעיל מגמות טכנולוגיות מאושרות בכיתות י"ג- י"ד במסגרות ללימודי תעודה או להסמכת טכנאים או הנדסאים בכיתות י"ג-י"ד.

---

[1] **תכנית יתד** - התוכנית הלאומית לצעירים וצעירות על רצף מצבי הסיכון בחובלת משרד הרווחה ופועלת מתוקף החלטת ממשלה 2014 מיום 30/10/16.

3. במוסד לומדים לפחות 15 תלמידים המוגדרים צעירים במצבי סיכון. בעלות המפעילה מוסדות סמוכים גיאוגרפית, תוכל לבקש תקצוב עבור תכנית אחת בשני המוסדות גם יחד, והבקשה תובא לאישור הפיקוח המקצועי במינהל מדע וטכנולוגיה.

4. מנהל המוסד ומנהל הבעלות יצהירו כי:

א. תישמר עמידה מלאה בדרישות הלימודים לשם הסמכה

ב. הפעילות במוסד במסגרת תכנית המח"ר עבורה מבוקשת ההקצבה תתקיים על-פי התכנית שתובא לאישור ועדה בראשות הממונה על החינוך הטכנולוגי העל תיכוני וישבו בה נציגי אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון ונציגי תכנית יתד- משרד הרווחה.

ג. המוסד איננו מקבל תקציב להפעלת התכנית התוספתית במקביל על-ידי גורם ממשלתי אחר.

5. על המוסד להגיש תוכנית מפורטת לאישור מינהל מדע וטכנולוגיה, הכוללת את הפעילות עבורה מבוקש התקציב, ואשר לא תפחת מ- 400 שעות בשנה, לרבות כל אלה:

א. טיפול פרטני וקבוצתי בהיקף של לפחות מפגש שבועי אחד לכל משתתף בהתאם לצורך הטיפולי;

ב. לפחות 4 ימי סמינר / סיור מלאים (של לפחות 4 שעות ליום) במהלך שנת הלימודים. (לשם חישוב היקף הפעילות השנתית, יום סיור / סמינר (גם כזה הכולל לינת לילה) יחושב עד להיקף מרבי של-8 שעות).

6. המוסד יעמיד לטובת התכנית עובד/ת סוציאלי/ת (עו"ס) מלווה שהיקף משרתו לפחות חצי משרה ולא פחות מ- 3 ימי עבודה בשבוע במוסד. על העו"ס להיות רשום בפנקס העו"ס, בעל ניסיון בהובלת טיפולים פרטניים ובעבודה עם קבוצות ובעל/ת יכולת לעבודה מערכתית עם הצוות החינוכי, גורמי הטיפול בקהילה, ועם המשפחות. המוסד יעמיד לעו"ס תנאים נאותים למימוש תפקידו שיכללו חדר שיעמוד לרשותו בכל שעות עבודתו ללא הפרעה על מנת לאפשר מרחב עבודה טיפולי.

7. תפקידו של העובד הסוציאלי המלווה:

א. ללוות את הצעירים בסיכון באופן פרטני וקבוצתי לאורך כל שנת הלימודים.

ב. לתת מענה פרטני תמיכתי לצעירים תוך שילוב קשר עם המחנֵּך/ת והמורים המקצועיים וקשר עם משפחת הצעיר.

ג. העובד הסוציאלי במוסד יתכלל את הטיפול הפרטני בצעירים בסיכון מול גורמי חוץ. הטיפול יכלול מיצוי זכויות וקידומם, ככל הניתן בהסתייעות בגורמי הקהילה.

ד. העו"ס במוסד יהיה הכתובת עבור גורמי טיפול משיקים ומשלימים בכל הקשור בצעירים המלווים על ידו וכן יתכלל את הצרכים של התלמידים אל מול הרשויות השונות.

ה. במהלך החופשות של מערכת החינוך יעסוק העובד הסוציאלי בהמשך טיפול פרטני, בליווי צעירים למוסדות וגורמים מחוץ למסגרת המוסד החינוכי, ביקורי בית והתערבויות משפחתיות, סיוע במתן מענה באירועי חירום ובמצבים של העדר בעורף משפחתי כמו-כן יערוך מיפוי, איתור וליווי של מועמדים חדשים למוסד החינוכי מקרב צעירים במצבי סיכון.

ו. במסגרת תפקידו יהיה העו"ס אחראי על גיבוש, ביצוע והתנהלות התכנית ויוביל צוות היגוי במוסד החינוכי שיעסוק בצרכי התלמידים בסיכון.

8. הבעלות תשתתף בעלות המאושרת של התכנית בהתאם למדד הטיפוח של המוסד, כמפורט בטבלה שלהלן. ככל שמדד הטיפוח של המוסד גבוה יותר, נדרש מהבעלות שיעור השתתפות נמוך יותר בעלות התכנית.

מדד הטיפוח	שיעור השתתפות הבעלות
1 עד 1.9	45%
2 עד 2.9	40%
3 עד 3.9	35%
4 עד 4.9	30%
5 עד 5.9	25%
6 עד 6.9	20%
7 עד 7.9	15%
8 עד 8.9	10%
9 עד 10	5%

מדדים לחלוקת התקציב

1. מספר תלמידי י"ג-י"ד המשתתפים בתכנית במוסד החינוכי (עד 20 נק')

מדד המבטא את מספר הצעירים בסיכון המשתתפים בתכנית. החישוב למוסד או בעלות יהיה לפי מספר הצעירים במצבי סיכון. ככל שיש פחות תלמידים, הניקוד נמוך יותר.

המדד יחושב לפי הנוסחה:

$$\frac{\text{10 * מספר תלמידי התכנית במוסד}}{\text{20}}$$

ניקוד המדד:
תוצאת חישוב הנוסחה ועד 20 נקודות.

2. תכני התכנית (עד 10 נק')

מדד המבטא את תכני הפעילות לפי המרכיבים הבאים:

א. פעילות העצמה ופיתוח כישורי חיים
ב. פעילות העשרה קבוצתית;
ג. פעילות לפיתוח תמונת עתיד תוך חינוך להשתתפות אזרחית פעילה בקהילה
ד. חשיפה והיכרות עם התעשייה, המשק ושוק העבודה הישראלי.
ה. הכנה לקראת שירות צבאי / לאומי / אזרחי;

כל שהתכנית תהיה מגוונת יותר ותקיף יותר תכנים, הניקוד גבוה יותר.

המדד יחושב לפי:

סכום ניקוד תכני הפעילויות

ניקוד המדד בהתאם למפתח הבא:
עד 2 נקודות לכל סעיף.
תוצאת חישוב הנוסחה ועד 10 נקודות

3. מגוון הפעילות בתכנית השנתית המוצעת (עד 10 נק')

מדד המבטא את מגוון הפעילות התכנית השנתית לפי המאפיינים הבאים:

1. פעילות פרטנית (4 נק')
2. הרצאות וסדנאות (2 נק').
3. פעילות חוץ מוסדית – טיולים, סיורים, פעילות קהילתית התנדבותית (2 נק').
4. פעילות חוץ מוסדית **הכוללת לינת לילה** (2 נק').
5. המדד יחושב לפי:

סכום ניקוד תכני הפעילויות

ניקוד המדד בהתאם למפתח הבא:
תוצאת חישוב הנוסחה ועד 10 נקודות

4. מדד טיפוח של המוסד החינוכי (עד 20 נק')

מדד המבטא את הרצון לקדם ולטפח מוסדות חינוך בהתאם למדד הטיפוח הנהוג במשרד. ככל שמדד הטיפוח גבוה יותר, הניקוד גבוה יותר.

המדד יחושב לפי:

ערך מדד טיפוח של המוסד* 2

ניקוד המדד:
בהתאם לנוסחה

5. המדד הכולל למוסד יהיה סכום המדדים לעיל.

מנגנון התקצוב והמרכיבים המתוקצבים

1. בשלב הראשון יקבע המשרד את מספר הקבוצות שהוא מבקש לתקצב, בהתחשב בגובה התקציב העומד לרשותו אותה שנה וכן בגודל הקבוצות. לא ניתן להגיש בקשה עבור יותר מקבוצה אחת באותו מוסד.
2. בשלב השני ינוקדו המוסדות בהתאם למדדים המפורטים לעיל ויוקצה תקציב לכל קבוצה בהתאם לגודלה ולניקוד שקיבלה, מהגבוה לנמוך ועד לגמר התקציב.
3. עלות התוכנית המאושרת תכלול:

א. עלות משרת עו"ס מלווה: עד 130,000 ₪ בשנה לעובד סוציאלי במשרה מלאה (עד 65,000 ₪ לעובד סוציאלי בחצי משרה). בכל מקרה, לא יינתן תקצוב העולה על 65,000 ₪ לקבוצה המונה פחות מ – 30 תלמידים.

ב. עד 30,000 ש"ח עבור השתתפות במרכיבים נוספים לרבות הסעות, הזנה, מרצים, סיורים, חומרים וציוד מתכלה הנדרשים להפעלת התכנית

ג. ניתן לנייד סכומים בין שני הסעיפים האמורים, באישור מראש של לאישור מינהל מדע וטכנולוגיה.

4. לאחר קביעת עלות התוכנית המאושרת, ייקבע גובה התקצוב המשרדי בהתאם למדד הטיפוח של המוסד ולחלקה של הבעלות בתקצוב (מצ'ינג) כמפורט לעיל.
5. במקרה שעפ"י הקריטריונים והמדדים יזכה מוסד החינוך בסכום התקציב העולה על סכום הבקשה שהגיש, סכום התקציב למוסד החינוכי יוגבל בגובה סכום בקשתו. במקרה כזה, התקציב העודף יחולק למוסדות האחרים אשר הגישו בקשות ועומדים בכל התנאים לפי חלקם היחסי.
6. התקצוב ניתן לשנת לימודים אחת בלבד. אין למשרד מחויבות לתקצוב עתידי למוסדות שקיבלו תקציב שנה אחת.

דיווח, בקרה ועיצומים

1. המוסד ידפיס את דו"ח הביצוע ימלא את הדו"ח, יצרף חשבוניות מס מקוריות ומפורטות ותעודת משלוח, וישלח לגורמים שפרטיהם יפורסמו בקול הקורא השנתי.
2. את דו"ח הביצוע, החשבוניות המקורית ותעודת המשלוח יש לשלוח תוך 3 חודשים מיום קבלת אישור ההצטרפות לתכנית.
3. התשלום לא יעלה על עלות ביצוע הפעילות המתוקצבת בפועל או התקציב שאושר כנמוך, והוא כפוף כאמור לעיל להגשת דו"חות ביצוע באופן שיקבע ע"י המשרד.
4. תקצוב מוסד במסגרת קול קורא זה יתבצע בתנאי שמוסד החינוך לא מתוקצב בדרך נוספת, לרבות קול קורא אחר, עבור פעילות זהה.
5. המוסד לא יתחיל פעילות טרם קבלת אישור תכנית העבודה על ידי הפיקוח ולאחר אישור וועדת הקצבות.
6. המשרד רשאי לדרוש כל פרט או מסמך מאת הבעלות כתנאי לביצוע תשלום.
7. יובהר כי אי הגשת דו"חות ביצוע באופן שייקבע ע"י המשרד, לרבות איחור בהגשתם, עלולה להביא לביטול התקצוב באופן חלקי או מלא, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי של המשרד.
8. סנקציות וקנסות: במידה שיתברר, לאחר הקצאת התקציב, כי מוסד החינוך שהגיש בקשה להצטרף לתכנית המפורטת בקול הקורא לא עמד בקריטריונים ובתנאים האמורים במבחן, או כי הציג מצג שווא, משרד החינוך רשאי לקזז תשלום ביתר מכל תשלום אשר ישולם לבעלות ובכלל זה מכספים המועברים מהמשרד לבעלות.

שמואל אבואב
המנהל הכללי

סיגל זנטי
סגנית בכירה לחשב

סמנכ"ל ומנהל מינהל תקשוב טכנולוגיה ומערכות מידע

נציג/ת הלשכה המשפטית
19.6.19

נציג מנכ"ל

נציג/ת החשבות

נספח: מאפיינים של צעירים וצעירות במצבי סיכון

אוכלוסיית הצעירים בסיכון כוללת צעירים בגילאי 18-21 בעלי מגוון רחב של מאפיינים הפוגעים ברווחתם, חסמים במיצוי הפוטנציאל שלהם ועלולים לפגוע בהשתלבותם התקינה בחברה. להלן מאפיינים המאפשרים לזהות צעירים וצעירות אלה:

- צעירים חסרי עורף משפחתי או חברתי המסוגל להעניק להם סוגים שונים של תמיכה כמו: סיוע כספי, דיור, גיבוי רגשי ומידע בנושאים שונים.
- צעירים שטופלו בעבר על ידי עובדי השירותים לנערים ונערות במחלקות לשירותים חברתיים ובשירות המבחן לנוער בשל בעיות שונות כמו קשיים בהשתלבות בחברה, התנהגות לא נורמטיבית ועדיין זקוקים לסיוע מסוגים שונים.
- בוגרי פנימיות ומשפחות אומנה שהוצאו מחיק משפחתם בשל קשיים שונים בתיפקודה, סיימו את שהותם במסגרות אלו ומתקשים לשוב למשפחתם בשל היעדר מערך משפחתי תומך ולהשתלב במסגרות חברתיות אחרות בשל העדר מיומנויות שונות.
- בוגרי מוסדות חינוך לבני נוער בסיכון כמפורט להלן: מרכזי חינוך טכנולוגי (מח"ט), מוסדות שבפיקוח משרד העבודה ו"מפתנים" או בוגרי תכניות קידום נוער-הילי"ה.
- צעירים שהידרדרו לעולם העבריינות או נמצאים על סף הכניסה לעולם זה (ובכללם צעירים המטופלים על ידי שירות המבחן למבוגרים).
- צעירים אלימים.
- צעירים הסובלים מאלימות (כמו צעירות וצעירים נפגעי תקיפה מינית).
- צעירים בעלי מאפיינים אישיותיים כמו דימוי עצמי נמוך, בעיות הסתגלות וקשיים ביצירת קשרים חברתיים.
- עולים חדשים המתקשים להשתלב במסגרות חברתיות בשל קשיים שונים כמו היעדר עורף משפחתי תומך, אי שליטה בשפה העברית ותחושת הדרה.
- צעירים וצעירות המעורבים בזנות.
- צעירים חסרי בית.
- צעירים מכורים לסמים ולאלכוהול.